

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XIX. De Rerum Permutatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

Ass. 5. Si res immobilis Ecclesie de novo acquiratur, quoad dominium, quovis titulo, statim censetur esse incorporata Ecclesie, ut sine requisitis solemnitatibus alienari non possit, *n. 51.*

§. V. *Ad quem transeat, ac spectet emphyteusis, si emphyteusam Religionem profiteatur?*

ASSERTIO I. Si Religiosus, ante Professionem, nihil disposuit de emphyteusi, & profiteatur Religionem, quæ est incapax stabilium bonorum, tum in emphyteusi hæreditaria non succedit Religio, sed hæredes ab intestato. Si verò sit emphyteusis ex pacto, & providentia, succedunt ij, qui vocantur, secundum investituram, aliàs emphyteusis expirat, & revertitur ad dominum proprietatis, *num. 52.* **Ass. 2.** Si emphyteuta profiteatur Religionem, quæ est incapax bonorum immobilium, tunc in emphyteusi hæreditaria succedit Religio. Si sit ex pacto, & providentia, succedunt post mortem Professi, qui secundum investituram vocantur, vel in defectum horum, emphyteusis revertitur ad proprietarium, *n. 53.*

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQVIS. §. Verum; *nu. 12. & 4.*
seqq.
 c. 1. n. 10. & seq.
 c. 2. n. 23.
 c. 3. in princ. n. 4. & 6. & seqq.

TITULUS XIX.

DE RERUM PERMUTATIONE.

§. I. *Quid sit permutatio, & quomodo à venditione distinguatur?*

Permutatio accipitur, vel generaliter, ac latè pro omni reciproco, & oneroso contractu: vel specialiter, ac strictè, pro eo contractu, in quo una res, pro alia commutatur, prout res contra distinguitur à pretio, *n. 1.* **Ass. 1.** Permutatio specificè, ac strictè sumpta est contractus, in quo una res certa cum alia re certæ speciei commutatur, *nu. 2.* **Ass. 2.** In quibus permutatio distinguatur à venditione, & emptione? *n. 3.*

§. II. *An, & quatenus prohibita sit, vel permissa rerum Ecclesiasticarum permutatio?*

ASSERTIO I. Res Ecclesiasticæ, immobiles, vel mobiles, quæ servari possunt, permutari non possunt, sine causa utilitatis, & requisitis juris solemnitatibus, alioquin illegitimè factæ, à successore revocandæ sunt: imò etiam ab eo, qui alienavit, *nu. 4.* & seq. **Ass. 2.** Potest res immobilis Ecclesie cum alia æqualis valoris commutari, si Princeps, ex iusta causa id petat, modò cum consensu etiam Ecclesie fiat, *n. 6.* & 7. **Ass. 3.** Mancipia Ecclesie non possunt permutari cum alijs mancipijs, nisi quæ erant Ecclesie, fiant libera; alia verò, quæ pro ijs permutantur, fiant servi Ecclesie, *n. 8.* Item mancipia Ecclesie non debent iterum fieri servi sæcularium, servi tamen fugitivi Ecclesie possunt distrahi, *n. 9.* **Ass. 4.** Ecclesie, & Beneficia non tantum, si possideantur in titulum: sed etiam si jure proprietatis, seu incorporationis, possunt ex iusta causa, & accedente Superioris auctoritate, aliisque juris solemnitatibus, permutari per se, & quoad possessiones eis annexas, *n. 10.* & duob. seqq.

§. III. *De permutatione Beneficiorum, & conditionibus ad illam requisitis.*

Permutatio Beneficij est mutua, seu reciproca duorum Beneficiorum resignatio inter permutantes facta,

Tomus III.

n. 13. **Quæ. 1.** Quæ conditiones requirantur ad validam, & licitam commutationem Beneficiorum? Requiritur primò. Ut uterque permutans habeat jus in Beneficio permutato, *n. 14.* Requiritur 2. Ut uterque permutantium Beneficium suum resignet in manu Superioris Ordinarij, cui Beneficium est subjectum. Quòd si resignatione ab uno facta, alter permutantium nolit, vel non possit vicissim suum Beneficium resignare, & permutationem complere, potest is, qui resignavit, suum Beneficium repetere, *n. 15.* Probabilius autem est, quòd hoc casu resignans non possit, proprià auctoritate, redire ad suum Beneficium, ad quod novà collatione Superioris est opus, *n. 16.* Requiritur 3. ut post permutationem Beneficiorum ex utraq; parte factam & à Superiore admissam, fiat collatio Beneficiorum, & quidem non alijs, quàm ipsis permutantibus, alioquin ea est irrita, *n. 17.* & seq. Requiritur 4. Ut permutatio fiat, auctoritate Superioris Ecclesiastici, *n. 19.* & 3. seqq. Non tantum autem prohibita est permutatio Beneficiorum inter se, quoad titulos: sed etiam quoad præbendas annexas, si privatà auctoritate fiat, *n. 23.* Si Clerici proprià auctoritate, inter se permulent Beneficia, illis per sententiam Judicis sunt privandi, *n. 24.* Præterea requiritur etiam ad legitimam permutationem Beneficiorum, ut fiat ex iusta causa ab Episcopo cognita: item ut fiat cum consensu eorum, qui jus eligendi, conferendi, vel præsentandi ad Beneficium commutarum habent, ac denique ut permutatio facta publicetur, *n. 25.* **Quæ. 2.** Cujus Superioris auctoritate Beneficia permutari debeant? Resp. non solum Papa: sed etià Episcopus proprius loci, in quo Beneficium situm est, vel alius similis Prælatus Episcopali potestate præditus, permutationes Beneficiorum, ex causa necessitatis, vel utilitatis, instituere potest, *n. 26.* An etiam Prælatus Episcopus inferiores possint auctoritatem præstare permutationi Beneficiorum, & penes quos præterea sit hujusmodi potestas, vel non? *n. 27.*

§. IV. *Quenam Beneficia permutari possint cum alijs, vel non possint?*

ASSERTIO I. Ordinariè omnia Beneficia inter se liberè permutari possunt in manibus Superioris, *n. 28.* Idque extenditur 1. Quòd etiam Beneficia inæqualia licitè inter se permulentur. 2. Etiam ante possessionem eorum obtentam. 3. etiam Beneficia manualia inter se. 4. Etiam Beneficium datum in commendam perpetuà: non item commendatum ad tempus. 5. Si pensio sit effecta in titulum Beneficij, potest cum hoc illa commutari, etiam in manibus Episcopi, *n. 29.* **Ass. 2.** Quædam Beneficia Ecclesiastica cum alijs permutari non possunt. Veluti 1. Beneficia unita alicui Ecclesie, vel Monasterio. 2. Beneficia reservata S. Pontifici. 3. Beneficium litigiosum. 4. Beneficium cum alio jure spirituali, v.g. cum jure decimarum, *n. 30.* An, & quâ ratione, quando Beneficia sunt inæqualia, licitum sit, inæqualitatem supplere, & compensare, datâ pecuniâ, vel aliâ re pretio æstimabili, *n. 31.* & tribus seqq.

§. V. *An permutatio Beneficiorum fieri possit, non obstantibus gratijs expectativis?*

Gratiæ expectativæ concessæ à Papa ad Beneficia, si quæ jam vacant, vel proximè vacatura sunt, non impediunt permutationem Beneficiorum, *n. 35.* & seq.

§. VI. *An res, sive jus spirituale possit permutari pro re temporali, & converso. Item, an res spiritualis, pro re spirituali?*

Ddd dd

ASSER-

ASSERTIO I. Jus spirituale v.g. percipiendi decimas Clericales non potest commutari pro re temporalis, siue pretio æstimabili, *nu. 37. & 4. seqq. Aff. 2.* Res spiritualis, exceptis Beneficijs, potest permutari pro alia re spirituali: dummodo utraque sis res merè spiritualis, cui nihil pretio æstimabile sit annexū, *n. 40.*

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.

a. 1. n. 6. & seq.	c. 8. n. 15. & 16.
c. 2. n. 4. & seq.	a. 9. & ult. num. 37. & 4. seqq.
c. 3. n. 8.	c. unic. in 6. num. 35. & seq.
c. 4. n. 9.	Clement. unic. num. 17. & seq.
c. 5. n. 19. & 5. seqq.	
c. 6. n. 10. & duob. seqq.	
c. 7. n. 24. & seq.	

TITULUS XX;

DE FEUDIS.

§. I. Quid, & quomplex sit Feudum?

ASSERTIO I. Feudum est benevola, & libera, ac perpetua concessio rei immobilis, vel æquipollentis, cum translatione utilis dominij, proprietate retentā, sub fidelitate, & exhibitione servitiorum, siue sub onere fidelitatis, & obsequij personalis exhibendi *n. 1.* Ubi etiam declaratur hæc descriptio. Quomodo differat Feudum à locatione, & emphyteutū, & quæ proprietates requirantur ad Feudum propriè dictum? *n. 2.* Aff. 2. Feudum dividitur in Feudum antiquum, & novum. 2. In Feudum hæreditarium, & gentilitium, & mixtum ex utroque. 3. In Feudum Ecclesiasticum, & Sæculare. 4. In Feudum masculinum, & foemininum, *n. 3.*

§. II. Quanam res Ecclesie in Feudum dari possunt, vel non possunt?

ASSERTIO I. Res sacræ, & spirituales, sicut alienari non possunt, ita nec in Feudum dari. Aff. 2. Res, seu bona Ecclesiæ, etsi profana, & tēporalia, quæ spectant ad Ecclesiæ Fabricam, vel ad mensam Prælati, & ab ipso de novo ex Ecclesiæ redditibus Ecclesiæ sunt acquisita, non possunt de novo in Feudum concedi, siue consensu Capituli, & auctoritate Superioris, alijsq; solennitatibus, sicut nec subinfeudari, *n. 5.* Quamvis siue his possint res jam antè in feudum concedi solitæ iterum in Feudum concedi, sicut & res modicæ, *n. 6.*

§. III. In quibus casibus Feudum antiquum ad Ecclesiam reuersum denuo in Feudum concedi potest, non obstante juramento, de non infeudando de novo res Ecclesiæ?

Episcopus non obstante juramento de non infeudando, inconsulto Papā, potest in tribus casibus novo vasallo Feudum concedere. Primò, si mortuo vasallo, sine hæredibus, Feudum revertatur ad Ecclesiam: Secundò, si vasallus Feudum alienet, potest Episcopus investire in eo ejus filium, vel consanguineum. Tertio, si Episcopus Feudum alienatum per se facillè recuperare nō possit, tunc poterit illud concedere alicui Laico, qui illud ab Ecclesia recognoscat, & per quem Ecclesia illud valeat recuperare, *n. 7. 8. 10. & 11.* quibus casibus res infeudari solitæ, & ad Ecclesiam reuertæ non possint, siue solennitatibus adhibitis, reinfeudari, *n. 9.* An Capitulum possit feuda, quæ Sede Episcopali vacante, aperta sunt, siue ad Ecclesiam redierunt, reinfeudare, siue de novo in Feudum concedere, *n. 12.*

§. IV. An ob delictum Prælati, vel alterius Clerici Be-

neficiarij, cui secundum leges Feudorum, pena privationis est decreta, Feudum amittat Ecclesia?

ASSERTIO I. Si sit Feudum patrimoniale, seu privatum, tunc Prælatus, vel Clericus delinquens eo privari potest, ac debet, perinde, ut Laicus, *n. 13.* Aff. 2. Si Prælatus, seu Rector Ecclesiæ Feudum Ecclesiasticum habeat, pertinet ad mensam solius Prælati, tum ob delictum hujus privatione dignum, Ecclesia non amittit Feudum absolute; vivente tamen Prælato, & quomodo in administratione est, privatur fructibus, sed eodem mortuo, vel deposito, dominum utile, siue fructus revertuntur ad Successorem in Prælatura. Quod si Feudum pertineat ad solum Capitulum, delictum Prælati ipsi non nocet: si verò pertineat communiter ad Prælatum, & Capitulum, tunc vel solus Prælatus deliquit, & fructus amittuntur tantum quoad partem, quæ Prælato comperit. Vel etiam Capitulum fuit ejusdem delicti particeps: & tunc Ecclesia Feudum non amittit: sed tantum delinquentes, scilicet Prælatus, & Capitulares, dum vivunt, fructibus privantur: sed ijs mortuis, vel amotis, Feudum, siue fructus ejus, ad Ecclesiam, & Successores Prælatos, & Capitulares revertuntur, *n. 14.*

§. V. De prohibita, & illicita, vel licita Feudi alienatione.

ASSERTIO I. Vasallus, Feudum, siue novum, siue antiquum, non potest alienare, siue consensu domini, alioquin alienatio invalida est, si scienter facta sit, & ipse alienans Feudū perdit, *n. 15.* Aff. 2. Nominè alienationis, in materia feudali, comprehenditur, non tantum venditio: sed omnis contractus, & actus, per quem dominium, vel jus aliquod reale, siue in re constitutum, in alium transfertur, siue consensu domini, *n. 16.* In quo infertur, quanam alienationes in specie sint prohibita vasallo, siue consensu domini. Aff. 3. Potest tamen vasallus licitè, & validè rem alienare, cum consensu domini, expresso, vel tacito, *n. 17.* Aff. 4. Potest vasallus in Feudo, quod habet, alium subinfeudare, etiam siue consensu domini: modò is sit ejusdem conditionis, & qualitatis, cujus est ipse vasallus subinfeodans, & ut fiat subinfeudatio iisdem pactis, & conditionibus, sub quibus ipse Feudū accepit, *n. 18.* Est autem subinfeudatio permessa, non tantum in Feudo sæculari: sed etiam Ecclesiastico, *n. eod.*

§. VI. An, si dominus à vasallo accipiat Feudum in pignus, teneatur fructus computare in sortem, nec nē?

Si quis habens ab Ecclesia possessiones, seu bona in feudum, acceptā mutua pecuniā ab eadem, possessiones illas eidem Ecclesiæ oppignorer, non teneatur Episcopus ejusdem Ecclesiæ fructus illius pignoris computare in sortem, seu summam Capitaletm, mutua datam, dummodò vasallus interim liberetur à prestando servitio, quod aliàs Ecclesiæ deberet, *num. 19. & seq.*

§. VII. An Clerici, Monachi, alijsque Regulares succedere possint in Feudis, vel ea acquirere?

Quæst. I. An Clerici succedere possint in Feudis, vel ea acquirere? Resp. Clericus in Feudo, de jure communi feudali, regulariter nō potest succedere, *n. 21.* Plures tamē sunt casus excepti, in quibus Clerici succedere possunt in Feudis, vel illa retinere, qui referuntur, *u. 22.* De Jure Canonico nō solum Ecclesiis, & Monasterijs Feuda de novo concedi possunt: sed etiam Clerici, & Religiosi Feudorum sunt capaces, *n. 23.* Quæritur